

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВІННИЦЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ІНСТИТУТ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ
ОСВІТИ ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ
21100 м.Вінниця, вул.Грушевського,13, тел.67-08-85,
E-mail: bil@mail.vinnica.ua

№ _____

На № _____ від _____

освітою

Керівникам органів управління

**райдержадміністрацій та міських рад,
завідуючим районними (міськими)
методичними кабінетами**

***Методичні рекомендації щодо
організації у навчальних закладах
кабінетів основ здоров'я та безпеки
життєдіяльності***

1. Загальні положення

1.1. Методичні рекомендації визначають основні завдання, порядок створення й організації роботи кабінету основ здоров'я та безпеки життєдіяльності, встановлюють загальні вимоги до його оснащення та змісту роботи.

1.2. Кабінет основ здоров'я та безпеки життєдіяльності – це шкільне приміщення (клас), яке є навчальним та методичним осередком пропаганди знань щодо формування життєвих навичок, здорового способу життя, безпеки життєдіяльності.

1.3. Кабінет основ здоров'я та безпеки життєдіяльності створюється у загальноосвітньому навчальному закладі за наказом його керівника на основі методичних рекомендацій щодо організації у навчальних закладах кабінету основ здоров'я та безпеки життєдіяльності.

1.4. Діяльність кабінету основ здоров'я та безпеки життєдіяльності як навчального приміщення здійснюється згідно із Законом України «Про освіту», Положенням про навчальні кабінети загальноосвітніх навчальних закладів, іншими чинними нормативно-правовими актами в галузі освіти.

2. Основні завдання та зміст роботи кабінету основ здоров'я та безпеки життєдіяльності

2.1. Основними завданнями кабінету основ здоров'я та безпеки життєдіяльності загальноосвітнього навчального закладу є:

- навчання учнів, батьків, педагогічних працівників з питань формування здорового способу життя, безпеки життєдіяльності на засадах життєвих навичок;
- пропаганда позитивного досвіду щодо профілактики ВІЛ/СНІДу та інших соціальних хвороб.

2.2. Організація роботи кабінету основ здоров'я та безпеки життєдіяльності повинна забезпечувати реалізацію педагогічної мети його створення, а саме:

2.2.1. Формування учня як здорової, гармонійно розвиненої особистості, з адекватним мисленням, яка володіє цілісною системою знань з поведінкової безпеки, а також може прийняти необхідні обґрунтовані рішення щодо захисту свого життя та здоров'я.

2.2.2. Формування здорового способу життя, навчання навичкам вільно орієнтуватися у природному, техногенному, побутовому та соціальному середовищах та вміння надавати собі та оточуючим першу домедичну допомогу.

2.2.3. Сприяти вдосконаленню й інтенсифікації навчально-виховного процесу на засадах розвитку життєвих навичок через предмети «Основи здоров'я» та «Основи безпеки життєдіяльності» та позакласну (позашкільну) роботу.

2.2.4. Проводити профілактику побутового та виробничого травматизму серед учасників навчально-виховного процесу.

2.3. Відповідно до основних завдань кабінет основ здоров'я та безпеки життєдіяльності здійснює таку роботу:

2.3.1. Проведення на базі кабінету уроків, класних годин, тренінгів, семінарів, консультацій для учнів за програмами предметів («Основи здоров'я», «Основи безпеки життєдіяльності» тощо), які передбачають формування навичок здорового способу життя та безпечної життєдіяльності, та засідань методичних об'єднань вчителів «Основи здоров'я» та «Основи безпеки життєдіяльності».

2.3.2. Навчання і підготовку працівників навчального закладу з питань безпеки життєдіяльності.

2.3.3. Популяризація здорового способу життя шляхом розповсюдження засобів друкованої та наочної агітації, оформлення інформаційних матеріалів, в тому числі творчих доробок учасників навчально-виховного процесу.

2.3.4. Здійснення співпраці з іншими навчальними закладами, науковими установами, громадськими організаціями з питань навчання здорового способу життя, безпеки життєдіяльності, профілактики ВІЛ/СНІДу та інших соціальних хвороб.

2.3.5. Здійснення заходів профілактики виробничого та невиробничого травматизму серед учасників навчально-виховного процесу.

2.3.6. Забезпечення вчителя методичними та дидактичними матеріалами, які допомагають йому готуватися до занять та підвищувати свій науково-педагогічний рівень.

2.4. Навчально-матеріальна база кабінету повинна формуватися з наступних розділів:

2.4.1. Валеологічне благополуччя:

- навички раціонального харчування;
- навички рухливої активності та загартування;
- санітарно-гігієнічні навички (гігієна школяра);
- формування емоційно-вольової компетентності (навички самоконтролю,

управління стресами та конфліктами);

- розвиток соціальної компетентності (спілкування, конфлікти, протидія дискримінації, права дитини тощо);
- валеологічні аспекти життєдіяльності (правила користування комп'ютерними системами, захист від електромагнітного випромінювання, іонізації повітря тощо).

2.4.2. Екологічна безпека:

- взаємовідносини людини з природною екосистемою;
- екологічне виховання (екологічні напрямки роботи ЗНЗ).

2.4.3. Надзвичайні ситуації природного характеру:

- безпека поведінки в доквіллі (поведінка у лісі, поведінка на воді, льоду);
- безпека поведінки зі свійськими та дикими тваринами, комахами, плазунами;
- безпека поведінки з отруйними рослинами, ягодами, грибами.

2.4.4. Профілактика шкідливих звичок та інфекційних захворювань:

- запобігання шкідливим звичкам: тютюнокурінню, вживанню алкоголю, токсичних і наркотичних речовин;
- профілактика ВІЛ/СНІД та інших інфекцій, що передаються статевим шляхом;
- статеве виховання (гендерне виховання).

2.4.5. Взаємовідносини людини зі створеною урбоекосистемою.

- дії в надзвичайних ситуаціях техногенного характеру, що можуть виникнути на небезпечних техногенних об'єктах міста, селища;
- радіаційна безпека та вплив іонізуючого випромінювання на здоров'я людини;
- профілактика дорожнього травматизму (дорожня розмітка, рух на велосипеді, поведінка на транспорті);
- профілактика пожежної безпеки (умови виникнення пожежі та поведінка під час пожежі);
- безпека поведінки у побуті (електро- та газобезпека);

2.4.6. Соціальна безпека:

- держава на захисті життя і гідності людини (закони, нормативно-правові акти);
- навички безпечної поведінки у натовпі (під час масових заходів);
- навички уникання криміногенних ситуацій (захист своєї честі та гідності);
- навички захисту від насильницьких дій (пограбування, здирництво, погрози, крадіжки тощо);
- навички захисту від тероризму та асоціальних угруповувань.

2.4.7. Основи першої домедичної допомоги

- навички користування індивідуальними засобами захисту і рятувальним спорядженням;
- навички візуальної оцінки екстремальної ситуації, стану ураження потерпілого;
- основи надання першої домедичної допомоги потерпілому під час екстремальної ситуації;
- медичні засоби щодо надання першої домедичної допомоги (аптечка, зразки шин різної конструкції, обладнання для захисту органів дихання та шкіри

тощо).

3. Обладнання кабінету основ здоров'я та безпеки життєдіяльності

3.1. Кабінет оформляється згідно з Положенням про навчальні кабінети загальноосвітніх навчальних закладів та існуючим навчальним середовищем.

3.2. Кабінет основ здоров'я та безпеки життєдіяльності має бути оснащений сучасними засобами навчання, шкільним обладнанням і містити наступні матеріали:

3.2.1. Діючі програми, підручники, друковані дидактичні матеріали за проблемою, розробки відкритих уроків, кращі учнівські реферати, фотографії, публікації вчителів, відео-та аудіоматеріали тощо.

3.2.2. Досягнення загальноосвітнього навчального закладу з проблем охорони навколишнього середовища, виховної роботи щодо безпеки життєдіяльності (грамоти, відзнаки, опис проведених заходів, результати експериментальної та дослідницької роботи учнів, участь у районних, обласних, всеукраїнських заходах та змаганнях тощо).

3.2.3. Матеріали про роботу екологічних бригад, юних пожежників, юних інспекторів руху, «Школи безпеки» тощо.

3.2.4. Нормативно-правова документація з питань безпеки життєдіяльності.

3.2.5. Технічні засоби навчання (проекційна, аудіо- та відеоапаратура, комп'ютерна техніка тощо).

3.3. Кабінет може бути обладнаний макетами будинків, механізмами, муляжами та приладами, за допомогою яких досліджується довкілля.

3.4. Облаштування, обладнання, подальша реконструкція кабінету повинна здійснюватися відповідно до вимог «Державних санітарних правил і норм влаштування, утримання загальноосвітніх навчальних закладів та організації навчально-виховного процесу».

3.5. Кабінет повинен буди обладнаний справною електромережею згідно із «Правилами безпечної експлуатації електроустановок споживачів» та первинними засобами пожежогасіння відповідно до Правил пожежної безпеки для закладів, установ і організацій системи освіти України.

4. Організація роботи кабінету основ здоров'я та безпеки життєдіяльності

4.1. Організація роботи кабінету основ здоров'я та безпеки життєдіяльності здійснюється відповідно до навчальних планів і програм предметів «Основи здоров'я», «Основи безпеки життєдіяльності» та інших предметів, які передбачають формування здорового способу життя та безпеки життєдіяльності на основі життєвих навичок.

4.2. Керівник загальноосвітнього навчального закладу є відповідальним за створення, обладнання кабінету та проведення контролю за його роботою.

4.3. Організація роботи кабінету основ здоров'я та безпеки життєдіяльності покладається наказом керівника загальноосвітнього навчального закладу на вчителя основ здоров'я та основ безпеки життєдіяльності.

4.4. Особа, відповідальна за організацію роботи кабінету основ здоров'я та безпеки життєдіяльності:

4.4.1. Складає паспорт кабінету.

4.4.2. Розробляє план роботи кабінету на поточний навчальний рік.

4.4.3. Сприяє забезпеченню високої ефективності діяльності кабінету на

основі впровадження та використання в його роботі навчально-наочних та методичних посібників, довідково-інформаційних матеріалів, сучасних технічних засобів навчання тощо.

4.4.4. Готує проекти наказів та пропозицій щодо вдосконалення форм і методів роботи та оснащення кабінету.

4.4.5. Забезпечує справний стан обладнання кабінету.

4.4.6. Сприяє створенню, оснащенню та вдосконаленню навчально-матеріальної бази кабінету.

4.4.7. Веде журнал обліку матеріальних цінностей кабінету.

4.4.8. Слідкує за додержанням електричної та пожежної безпеки та санітарно-гігієнічних норм у кабінеті.

5. Оформлення кабінету з основ здоров'я та безпеки життєдіяльності

На вхідних дверях кабінету повинен бути відповідний напис назви кабінету «Кабінет основ здоров'я та безпеки життєдіяльності». Також може бути цифрове позначення та літера класу, за яким закріплений кабінет (якщо він не розташований окремо). У кабінеті повинен бути інформаційний стенд, на якому зазначені адреси та телефони служби захисту та рятування населення в разі виникнення надзвичайних ситуацій природного та техногенного характеру, небезпечних криміногенних ситуацій, медичних установ, а також районні та обласні телефони довіри та адреси пунктів психологічної допомоги.

Директор ВОШОПП

Юрчук Л. М.

Загривий О. О.
67-08.90